

Psicologia de les Organitzacions

Codi: 102559

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OB	3	2

Professor de contacte

Nom: Francisco Javier Tirado Serrano

Correu electrònic: FranciscoJavier.Tirado@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Maria Teresa Lara Vila

Beatriz San Román Sobrino

Maria Inmaculada Gonzalez Diaz

Lidia Arroyo Prieto

Clara Selva Olid

Prerequisits

En sentit estricte, no hi ha prerequisits per a cursar "Psicologia dels Organitzacions". No obstant això, haver cursat l'assignatura "Influència social i grups" ofereix les bases per a un millor aprofitament de les activitats d'aprenentatge plantejades. Cursar l'assignatura és un pas previ fonamental per a la menció de "Psicologia del Treball i els Recursos Humans" en el quart curs.

Objectius

Psicologia de les organitzacions és l'única assignatura de la matèria del mateix nom. Es tracta d'una assignatura obligatòria impartida en el segon semestre del tercer any del grau en Psicologia.

Quant als objectius formatius, es pretén que, al finalitzar l'assignatura, els estudiants siguin capaços de:

- Descriure les característiques bàsiques de les organitzacions modernes a partir d'un concepte ampli d'organització.
- Enumerar les temàtiques, aproximacions i àrees d'aplicació que donen especificitat a l'estudi psicològic dels fenòmens organitzatius.
- Explicar els supòsits i les proposicions de les teories més importants en la disciplina.
- Analitzar fenòmens organitzatius utilitzant els models conceptuals que resultin pertinents.
- Reflexionar entorn dels abastos i limitacions de la disciplina tant en el plànol de la investigació com en el de la intervenció.

Competències

- Analitzar les demandes i les necessitats de persones, grups o organitzacions en diferents contextos.
- Aplicar tècniques per a recollir i elaborar informació sobre el funcionament dels individus, grups o organitzacions en el seu context.
- Distingir i relacionar els principis psicosocials del funcionament dels grups i de les organitzacions.
- Elaborar i redactar informes tècnics sobre els resultats de l'avaluació, la recerca o els serveis sol·licitats.
- Reconèixer les limitacions pròpies i de la disciplina, en els diferents àmbits de la pràctica professional.
- Treballar en equip.
- Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
- Valorar, contrastar i prendre decisions sobre l'elecció dels mètodes i dels instruments de mesura adequats en cada situació o context d'avaluació.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar models d'anàlisi organitzacional com ara l'anàlisi DAFO (debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats).
2. Descriure les característiques dels principals models teòrics de la disciplina.
3. Dissenyar l'estructura d'un informe o presentació a partir dels continguts que s'hi han de comunicar i les característiques dels destinataris.
4. Elaborar esquemes, taules i mapes conceptuals que afavoreixin la comunicació dels resultats d'avaluació, recerca o intervenció als actors implicats.
5. Identificar els diferents nivells d'anàlisi i intervenció (individual, grupal i organitzacional).
6. Identificar les dimensions dels fenòmens organitzacionals.
7. Identificar les temàtiques significatives i el coneixement disciplinari rellevant per a les demandes i les necessitats de grups i organitzacions.
8. Interpretar informació recollida a partir de qüestionaris i entrevistes individuals i grupals, d'acord amb els models conceptuals utilitzats.
9. Planificar les diferents etapes en el diagnòstic d'una organització tenint en compte l'especificitat del cas.
10. Plantejar objectius o metes viables i pertinents a partir de l'anàlisi de les demandes de grups i organitzacions.
11. Reconèixer els elements bàsics d'una organització.
12. Reconèixer les limitacions pròpies i de la disciplina, en els diferents àmbits de la pràctica professional.
13. Redactar informes en què s'argumentin clarament i detalladament els aspectes crítics del procés d'avaluació, recerca o intervenció.
14. Seleccionar conceptes pertinents per a l'anàlisi de la informació que s'ha de recollir.
15. Seleccionar les tècniques i els instruments de diagnòstic adequats en cada cas.
16. Treballar en equip.
17. Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

Continguts

Bloc 1. Introducció

- La psicologia de les organitzacions: orígens, desenvolupament i àmbit.
- El concepte d'organització i els fenòmens organitzacionals.

Bloc 2. L'organització com unitat d'anàlisi

- L'estructura de l'organització.
- Rols, lideratge i gènere

Bloc 3. Individus i grups com unitat d'anàlisi

- Comunicació
- Treball en equip
- conflicte i negociació.

Bloc 4. Aplicacions

- Diagnòstic organitzacional: models i pautes.
- Àmbits relacionats: gestió de recursos humans, psicologia del treball, consultoria de processos.

Metodologia

L'assignatura integra diferents tipus d'activitats en dos espais clarament diferenciats. D'una banda, un conjunt de conferències monogràfiques, vinculades als continguts de l'assignatura. D'altra banda, una sèrie de sessions de treball en grups petits i integrades per combinacions d'activitats com: seminaris (lectura i discussió de textos prèviament seleccionats), tallers d'anàlisi, desenvolupament i presentació de treballs, així com projecció i discussió de materials audiovisuals.

Tant les conferències com les sessions de treball en grup petit es relacionaran amb un conjunt d'activitats a desenvolupar pels estudiants com treball no presencial. En el cas de les conferències, els estudiants realitzaran petits exercicis de síntesi o bé, prepararan preguntes de manera prèvia. En el cas de les sessions de treball en grup petit, les activitats no presencials dels estudiants seran d'allò més diverses, incloent la lectura de materials seleccionats, la resolució de casos, la preparació de petites exposicions, la recerca d'informació bibliogràfica, l'accés a organitzacions i la recollida de dades, l'anàlisi d'informació, etc.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Conferències	13,5	0,54	2, 6, 7
Sessions de treball en grups petits	22	0,88	1, 5, 8, 9, 10, 11, 14
Tipus: Supervisades			
Anàlisi de casos en aula virtual	2,5	0,1	6, 11, 14
Tutories amb grups petits	1	0,04	3, 14, 15
Tipus: Autònomes			
Anàlisi de dades	25	1	1, 8, 12, 14
Lectura i estudi de continguts	20	0,8	2, 6, 11
Planificació i recollida de dades en contextos organitzatius	30	1,2	5, 9, 15, 16
Recerca bibliogràfica	14	0,56	14, 15, 17
Redacció i presentació d'informes	18	0,72	3, 4, 13

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es farà a partir de 5 evidències.

La primera evidència és la resolució de dues activitats de quatre en un entorn Web d'organitzacions simulades (e.OS). Aquesta evidència té un pes de 10% en la nota final de l'assignatura. Les activitats seran realitzades i avaluades al llarg del curs.

La segona evidència inclou cinc lliuraments, un per a cadascuna de les cinc fases en un procés d'anàlisi organitzacional. Els lliuraments es faran en grups petits (4 o 5 persones) i s'avaluaran al llarg del curs. Aquesta evidència té un pes de 25% en la nota final.

La tercera evidència és la presentació, cap al final del curs, d'un pòster sobre l'anàlisi organitzacional realitzat. El pòster i la seva presentació també es faran en grups petits i tenen un pes de 20% en la nota final de l'assignatura.

La quarta evidència és un examen tipus test, que avalua el coneixement dels continguts dels blocs temàtics 1, 2 i 3 i té un pes de 25% en la nota final.

La cinquena evidència és la resolució d'un cas tipus assaig, que avalua la reflexió en relació amb les aplicacions de la disciplina i, per tant, es focalitza en el bloc temàtic 4. Aquest examen té un pes de 20% en la nota final.

Els estudiants que lliurin evidències d'aprenentatge (una o diverses) amb un pes igual o superior a 4 punts o al 40% constaran com a "avaluable".

A la reavaluació, només podran presentar-se les estudiants amb qualificacions entre 4 i 4,99, sobre la nota total de l'assignatura.

El sistema de reavaluació només podrà incrementar la qualificació fins una nota màxima de 5.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV1. Resolució de dues activitats en l'e.OS (entorn d'organitzacions simulades)	10%	0	0	1, 11, 17
EV2. Lliuraments parcials de cadascuna de les cinc fases en l'exercici d'anàlisi organitzacional	25%	0	0	7, 8, 9, 10, 14, 15, 16
EV3. Presentació de pòster sobre exercici d'anàlisi organitzacional	20%	0	0	3, 4, 5, 6, 8, 13
EV4. Examen tipus test sobre els blocs temàtics 1, 2 i 3	25%	2	0,08	2
EV5. Anàlisi d'un cas sobre el bloc temàtic 4	20%	2	0,08	5, 12

Bibliografia

Bibliografia

Anderson, N., Ones, D.S. y Viswesvaran, C. (Eds.), (2001). Handbook of Industrial, Work and Organizational Psychology (Vols. 1 y 2). London: Sage.

Brown, S. D y Lent, R. W. (Eds.). (2005). Career development and counseling: putting theory and research to work. Hoboken N.J.: John Wiley and Sons.

Cooper, G. L. (Ed.). (2000). Classics in management thought. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.

Denison, D. R. (1996). What is the difference between Organizational Culture and Organizational Climate? A native's point of view on a decade of paradigm wars. Academy of Management Review, 21(3), 619-654.

Grey, C. (2005). A very short, fairly interesting and reasonably cheap book about studying organizations. London: Sage.

Hatch, M. (2006). Organization theory: modern, symbolic, and postmodern perspectives (2da ed.). New York: Oxford University Press.

Jex, S.M. (2002). Organizational Psychology a Scientist-Practitioner Approach (2da ed.). New York: Wiley.

Mintzberg, H. (1993). Structures in fives. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.

Peiró, J. M. (1991). Psicología de la organización (Vols. 1 y 2). Madrid: UNED.

Perrow, C. (1973). The short and glorious history of organizational theory. Organizational Dynamics, 2(1), 3-15.

Quijano de Arana, S. D. (1993). La psicología social en las organizaciones: fundamentos. Barcelona: PPU.

Rodríguez, A. (1992). Psicología de las organizaciones: teoría y método. Barcelona: PPU.

Rodríguez, A. (Coord.), (1998). Introducción a la psicología del trabajo y de las organizaciones. Madrid: Pirámide.

Rodríguez, A. (Coord.), (2003). Psicología de las organizaciones. Barcelona: Editorial UOC.

Tirado, F.; Gálvez, A. y Baleriola, E. (2017). Las organizaciones en el siglo XXI. Un enfoque psicosocial y político. Barcelona: Editorial UOC.

Tirado, F.; Baleriola, E. y Gálvez, A. (2017). Critical Management Studies. Hacia unas organizaciones más éticas y sostenibles. Barcelona: Editorial UOC.

Enllaços Web

European Association of Work and Organizational Psychology: <http://www.eawop.org/web/>

European Network of Work and Organizational Psychologists: <http://www.enop.ee/>

Society for Industrial and Organizational Psychology: <http://www.siop.org/>